

Urząd Marszałkowski
Województwa Pomorskiego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego

Raport z realizacji projektu

”Wspieranie rozwoju zawodowego pracowników pomocy społecznej w województwie pomorskim”

Działanie 1.5 SPO RZL

nr projektu DWF_2_1.5_204

Wojewódzki Zespół Szkół Policealnych nr 1 w Gdańsku zakończył z dniem 01 lipca 2007 r. realizację rozpoczętego 01 kwietnia 2006 r. projektu pt: „Wspieranie rozwoju zawodowego pracowników pomocy społecznej w województwie pomorskim” w ramach Priorytetu 1 Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej, Działania 1.5. Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka, Schematu - Wspieranie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich 2004-2006. Typ realizowanego projektu to szkolenia dla pracowników instytucji pomocy społecznej (w tym dla pracowników organizacji pozarządowych i wolontariuszy) pracujących z osobami z grup szczególnego ryzyka. Projekt skierowany był do pracowników pomocy społecznej z terenu województwa pomorskiego zatrudnieni w MOPS, GOPS, MGOPS, PCPR, DPS oraz Ośrodkach Wsparcia.

Kierując się potrzebą ciągłego rozwoju zawodowego pracowników pomocy społecznej zorganizowaliśmy bezpłatny cykl szkoleń i specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, podczas których uczestnicy mogli również skorzystać z doradztwa specjalistycznego (psychologicznego i z zakresu zarządzania oraz przedsiębiorczości). Szkolenia odbywały się w systemie weekendowym, co w znacznym stopniu ułatwiło udział w zajęciach osobom zainteresowanym podniesieniem swoich kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

W ramach projektu odbyły się następujące formy szkoleniowe z określoną tematyką z zakresu:

➤ **MODUŁ I - WIOSENNA SZKOŁA PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Rozwój zawodowy pracownika pomocy społecznej
3. Trening umiejętności psychologicznych
4. Sztuka mediacji w rozwiązywaniu problemów
5. Metody i techniki terapeutyczne aktywizujące rozwój dziecka

➤ **MODUŁ II- LETNIA SZKOŁA PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Pomoc instytucjonalna osobom wykluczonym społecznie
3. Aktywizacja środowiska lokalnego
4. Trening umiejętności psychologicznych
5. Radzenie sobie z syndromem wypalenia zawodowego

➤ **MODUŁ III - JESIENNA SZKOŁA PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Trening umiejętności psychologicznych
3. Problematyka funkcjonowania rodziny – diagnoza środowiska rodzinnego
4. Zaburzenia rozwojowe wieku dziecięcego i młodzieży
5. Wyrównywanie szans rozwojowych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

➤ **MODUŁ IV - ZIMOWA SZKOŁA PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Trening umiejętności psychologicznych
3. Interwencja kryzysowa warunkiem skutecznej pomocy
4. Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci i młodzieży
5. Kontrakt w pracy socjalnej

➤ **MODUŁ V - DOSKONALENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Rozwój zawodowy pracownika pomocy społecznej
3. Trening umiejętności psychologicznych
4. Profilaktyka zapobiegania niepowodzeniom dzieci i młodzieży
5. Zmiany w aktach prawnych – świadczenia rodzinne

➤ **MODUŁ VI - DOSKONALENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Trening umiejętności psychologicznych
3. Superwizja w pomocy społecznej jako metoda doskonaląca rozwój zawodowy
4. Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej
5. Radzenie sobie z syndromem wypalenia zawodowego

➤ **MODUŁ VII - DOSKONALENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Kryzysy życiowe w rozwoju człowieka
2. Trening umiejętności psychologicznych
3. Praca z osobą uzależnioną od alkoholu i narkotyków
4. Praca z osobą o tendencjach samobójczych i po próbach samobójczych
5. Metody i techniki terapeutyczne aktywizujące rozwój dziecka

➤ **MODUŁ VIII - DOSKONALENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Trening umiejętności psychologicznych
3. Problematyka bezrobocia – kontakt z osobą bezrobotną
4. Organizacja grup samopomocowych w środowisku lokalnym

➤ **MODUŁ IX - DOSKONALENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Zarządzanie i kierowanie procesem zmiany
2. Praca socjalna z osobą niepełnosprawną
3. Problematyka funkcjonowania ludzi starszych - praca socjalna z osobą starszą
4. Stymulacja rozwoju psychoruchowego poprzez muzykoterapię

➤ **SPECJALIZACJA I STOPNIA W ZAWODZIE PRACOWNIK SOCJALNY**

- W ramach każdej formy odbywało się **doradztwo specjalistyczne** (psychologiczne i z zakresu zarządzania oraz przedsiębiorczości).

Szkolenia modułowe prowadzone były w czterech grupach 15 osobowych grupach, specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny prowadzona była w dwóch 30 osobowych grupach szkoleniowych. Zajęcia odbywały się w formie wykładów oraz warsztatów przez wyspecjalizowaną kadrę naukowo – dydaktyczną.

Uczestnicy modułów szkoleniowych otrzymali certyfikaty ukończenia szkolenia, a uczestnicy specjalizacji I stopnia po pozytywnym zdaniu egzaminu przed regionalną komisją egzaminacyjną otrzymali certyfikaty i dyplomy ukończenia specjalizacji.

Beneficjenci ostateczni otrzymywali wsparcie w postaci bezpłatnego noclegu oraz lunchu.

Przez okres 16 miesięcy przeszkoliliśmy 505 pracowników pomocy społecznej z województwa pomorskiego, którzy trakcie zajęć:

- pogłębili umiejętności z zakresu budowania i podtrzymywania konstruktywnego kontaktu interpersonalnego służącego procesowi pomagania i oddziaływaniu na klienta,
- zwiększyli swoje kompetencje w zakresie radzenia sobie z presją, manipulacją, stresem i sytuacjami kryzysowymi, konfliktowymi oraz rozwinęli swoje zdolności organizacyjne, sposób zarządzania własnymi zasobami,
- podnieśli swoje umiejętności komunikacyjne dokonując analizy zawartych w pakietach szkoleniowych narzędzi umożliwiających autodiagnozę: analiza profilu stylu komunikacyjnego, test umiejętności słuchania jako niezbędny wskaźnik do pracy nad efektywnością konstruktywnego porozumiewania się, autoanaliza zachowań asertywnych,
- pogłębili wiedzę na temat wybranych zaburzeń rozwoju psychomotorycznego dzieci i młodzieży oraz ich podłoża, udoskonalili metodykę stymulacji rozwoju psychoruchowego poprzez muzykoterapię,

- pogłębili wiedzę z zakresu podstawowych pojęć teorii kryzysu i procedur interwencji kryzysowej oraz pedagogicznej,
- poszerzyli wiedzę z zakresu zarządzania i kierowania procesem zmiany, zdobycie wiedzy pozwalającej zrozumieć istotę zmiany oraz podstawowe stadia i strategie wprowadzania zmiany,
- zdobyli umiejętności w zakresie efektywnego pełnienia roli agenta zmiany, motywowania ludzi do zmiany, planowania zmiany w swojej organizacji,
- zdobyli doświadczenie w efektywnym projektowaniu i organizacji własnej pracy poprzez analizę procesów zachodzących zmian wykorzystując następujące narzędzia diagnostyczne znajdujące się w pakietach szkoleniowych: analiza gwiazdy pytań, autodiagnoza umiejętności wprowadzania zmian, analiza pola sił, autocharakterystyka własnego stylu podejścia do zmiany, diagnoza wewnętrznego procesu zmian,
- ukształtowali umiejętności skutecznych oddziaływań pomocowych skierowanych do konkretnej grupy klientów pomocy społecznej poprzez poznawanie odpowiednich techniki i metod pracy,
- nabyli umiejętności analizy procesu wspierania klienta, ugruntowali wiedzę z zakresu metodyki działania w pracy socjalnej,
- rozpoznawali oraz analizowali swoje mocne i słabe strony rozwoju używając zawartych w pakietach szkoleniowych następujących narzędzi diagnostycznych: - autoanaliza SWOT, kwestionariusz samooceny kompetencji zawodowych, dokonywali planowania swojego rozwoju zawodowego, wykorzystując technikę planowania z przyszłości, diagnozowali własne predyspozycje zawodowe poprzez badania własnych stylów uczenia i preferencji inteligencji wielorakiej,
- pogłębili i ugruntowali wiedzę o metodach aktywizowania wspólnoty lokalnej, jej potrzebach, czynnikach wpływających na rozwój środowiska lokalnego i przeszkodach, które mogą rozwój spowolnić,
- pogłębili i ugruntowali wiedzę o metodach tworzenia grup samopomocowych,
- poszerzyli wiedzę i umiejętności z zakresu prawa, interwencji prawniczej.

Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny:

W skali 1 do 5 poszczególne kryteria uzyskały następujące średnie wyniki:

- stopień spełnienia oczekiwań względem zajęć 4, 58 w skali 1 - 5
- atmosfera zajęć sprzyjająca zdobywaniu wiedzy 4, 91 w skali 1 - 5
- pakiet materiałów szkoleniowych 4, 23 w skali 1 - 5
- organizacja szkolenia specjalizacyjnego 4, 33 w skali 1 - 5
- ogólna ocena szkolenia i doradztwa specjalistycznego 4, 60 w skali 1 - 5

Analiza szczegółowa przedstawionych wyników III etapu ewaluacji pozwala na dokonanie kompleksowej oceny zrealizowanego projektu z uwzględnieniem podstawowych kryteriów: jakości, skuteczności, zgodności i trwałości oddziaływań.

O wysokim poziomie jakości, efektywności i skuteczności przedsięwzięcia świadczy udział 509 beneficjentów ostatecznych rozpoczynających szkolenie, z czego wybrane formy doskonalenia ukończyło 505 beneficjentów (99,2%). 98% uczestników wyraziło opinię zadawalającą z realizacji i osiągnięcia założonych celów szkoleniowych, 99% słuchaczy szkoleń modułowych uznało uczestnictwo w projekcie jako adekwatne do swoich potrzeb zawodowych a 100% uczestników specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny potwierdziło spełnienie swoich oczekiwań związanych z udziałem w projekcie.

Możliwość wyboru przez uczestników interesującej formy szkolenia modułowego bądź specjalizacyjnego oraz duża zbieżność proponowanych w projekcie bloków tematycznych z priorytetami i obszarami tematycznymi szkoleń formułowanymi przez beneficjentów potwierdzają znajomość przez autorów projektu potrzeb w zakresie rozwoju zawodowego tej grupy pracowników oraz zgodność założonych i realizowanych celów merytorycznych projektu z potrzebami beneficjentów ostatecznych.

Spełnienie kryterium efektywności wyników potwierdzają ponadto opinie dotyczące:

- zadowolenia z udziału w szkoleniu wyrażone przez 99% beneficjentów ostatecznych,
- możliwości wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności w dalszej praktyce zawodowej deklarowane przez 96,5% beneficjentów ostatecznych,
- stworzenia właściwej atmosfery sprzyjającej zdobywaniu wiedzy i dzieleniu się doświadczeniem podkreślone przez 99,8% beneficjentów ostatecznych.

Bardzo wysokie wyniki w powyższych kryteriach pozwalają pozytywnie ocenić także trwałość zmian i systematyczne powiększanie uzyskanych efektów w oparciu o deklaracje beneficjentów wykorzystywania zdobytej wiedzy i stosowania nabytych umiejętności w dalszej pracy zawodowej i kontaktach z klientami pomocy społecznej.

Trwałym efektem udziału projekcie jest widzenie potrzeby dalszego, permanentnego rozwoju i wyrażenie przez uczestników deklaracji uczestnictwa w kolejnych formach wspierających rozwój zawodowy pracowników pomocy społecznej w województwie pomorskim.

Ukończenie prowadzonych form doskonalenia zawodowego przez 99,2% beneficjentów ostatecznych, bardzo wysokie oceny w zakresie wszystkich badanych kryteriów mieszczące się w skali 86% - 100% satysfakcjonujących opinii pozwalają pozytywnie zaopiniować stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych przez beneficjentów ostatecznych rezultatów.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyniki szczegółowej analizy wszystkich badanych kryteriów ewaluowany projekt pt.: „Wspieranie rozwoju zawodowego pracowników pomocy społecznej w województwie pomorskim” (DWF_2_1.5_204) został pozytywnie oceniony.

Kadra zarządzająca projektem:

mgr inż. Aleksandra Pietniun - autor projektu, kierownik projektu

mgr Joanna Pietniun – autor projektu, koordynator ds. merytorycznych projektu

mgr Maria Tomaszewska – asystent ds. promocji, informacji, rekrutacji